

dem selv beqvem og behagelig, men for det Første er den aldeles stridende imod det Hovedprincip, hvorpaa Børnepligtsloven bør hvile, og for det Andet er den efter min Formening aldeles til Skade for Skolen, idet en saadan Begunstigelse bidrager paa den ene Side til, at unge Mennesker, som egentlig ikke føle noget indre Kald til Bærevirksomheden, vælge denne Vej for at blive frie for Krigstjeneste, og paa den anden Side bidrager denne Begunstigelse til, hvad Erfaringen noksom godtgjør, at unge Mennesker, der nylig have bestaaet deres Examen ved Skolelærer-Seminarierne, stræbe efter strax at erholde fast Ansættelse for derved at blive fritagne for at opfylde Børnepligten; dette er vistnok til stor Skade, idet det vilde være ønskeligt, at de unge Mennesker ad anden Vej kunde faae Leilighed til at erhverve sig en praktisk Erfaring, førend et Skolelærerembede bliver dem overdraget. Jeg mener altsaa, at Skolen ikke er vel tjent med, at denne Begunstigelse indbringes. Angaaende hvad der af den ærede Ordfører blev hyltret med Hensyn til den Indflydelse, som Lærernes Beskæftigelse med kirkelige Gjeringer har paa deres Væsen, skal jeg ndtale, at hans Uttringer derom i en vis Henseende have glædet mig, thi jeg knytter dertil det Haab, at naar der maatte i en ikke fjern Fremtid komme til at foreligge mere gjenneemgribende Forslag til Forandring af Forholdet mellem Skolen og Kirken, ville saadanne Forslag finde Understøttelse hos den ærede Rigsdagsmand.

Madsen: Det forekommer mig, at den Bestemmelse, som indeholdes i Udvalgets Forslag under Nr. 8 til § 8, ikke er heldig; jeg træder nemlig, at der er Mangel paa Halvbesarne til Søværnets Tjeneste, og naar det alene skal være de Halvbesarne, som udskrives til Søværnets Tjeneste, saa vil der, paa Grund af den almindelige Mangel paa saadanne Foll, enten blive for Faa til Tjenesten ombord i Coffardistiblene, eller ogsaa for Faa til at udføre Tjenesten i Søværnet. Jeg anseer det endog saa for rigtigt, at Søvante kunne gjøre Tjeneste ved Søværnet, og mener, at de i enhver Henseende kunde være stikfede dertil, og jeg vil

derfor tillade mig at stemme for Lovudkastets § 8 og imod Udvalgets Forslag.

Tscherning: I hvad den ærede sidste Taler udtalte var der efter min Formening en fuldstændig Misforstaaelse af det hele Udkast; det befavnede Mandskab vil komme til at udgjøre den mindste Deel af det Mandskab, som kommer under Søværnet; den langt større og overveiende Deel vil, ligesom hidtil, blive taget mellem de Søvante; der maa kun lægges Mærke til, at for Fremtiden deles Udskrivningen til Søværnet i to Dele. Den ene Deel af Mandskabet udskrives til Søværnet paa samme Maade, hvorpaa Udskrivningen til Landhæren nu foregaaer; det tages efter sin Beskaffenhed; efter Uvøstilling og Begemsudvikling til det, hvortil det bedst egner sig. Nu vil det jo være aabenbart, at de Søvante, de, der leve ved Kysterne, af Fisseri og ved Vaadsfart, i de fleste Tilfælde bedre egne sig til Søtjenesten end Mandskabet inde i Landet, og de ville altsaa ogsaa blive udfkrevne til Søværnet. Da der imidlertid for Dieblirket i Sølimitsdistricterne findes langt mere Mandskab, end der behøves til Flaadens Tjeneste, vil Mandskabet komme til at staae paa lige Fod med de øvrige Børnepligtige, med dem, der udfskrives til Hæren, og det vil, haaber jeg, bringe en stor Deel af de Søvante, som nu blive ved Hjemmet, til at skaffe sig Befarenhedsgrad, thi igjennem den ville de komme til at hde en ringere og mindre streng Tjeneste, end de ville komme til at hde, enten som Søvante, eller naar de, hvad ofte vil være Tilfældet, blive udfkrevne til Hæren. Der vil for Fremtiden være en ikke ringe Deel af søvant Mandskab, og i Særdeleshed af det saakaldte usøvante Mandskab, der vil blive udfkrevet til Hæren, men Flaadens Hovedbesætning, den aldeles overveiende Deel af Mandskabet til Søværnet, vil, ligesom hidtil, blive udfkrevet mellem de Søvante; der vil til den egentlige Seilbesætning, hvor der kræves Vaite til Søfart med større Skibe, kun blive taget Heelbesarne og Halvbesarne. Den ærede Talers sidste Bemærkning berøede altsaa paa en Misforstaaelse af Lovens Betydning.

Skolelærernes Fritagelse for Børnepligten